

СТАНОВИЩЕ

върху материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“, в Институт по тютюна и тютюневите изделия, с. Марково, ССА по област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.2. Растителна защита, научна специалност „Растителна защита“ (ентомология), обявен в Държавен вестник брой 77/ 08.09.2023 г.

Кандидат за участие в конкурса:

Гл. ас. д-р Жеко Радев Радев

Изготвил становището:

Доц. д-р Катя Георгиева Тренчева – професионално направление 6.2 „Растителна защита“, научна специалност „Растителна защита“ (ентомология) - Лесотехнически университет, Агрономически факултет, член на научно жури назначено със Заповед на Председателя на ССА, Заповед № РД05-193/13.11.2023 г.

Кратки биографични данни и общо представяне на процедурата

Гл. ас. д-р Жеко Радев Радев завършва средното си образование през 1998 г. в Сержантско железопътно училище гр. Горна Оряховица. В периода 1999 - 2007 г. придобива бакалавърска степен от Аграрен университет - гр. Пловдив, специалност „Растителна защита“, във факултета по „Растителна защита и агроекология“. През 2011 г. придобива магистърска степен във факултета по „Растителна защита и агроекология“ на Аграрен университет - гр. Пловдив с тема на дипломна работа „Биологичен контрол на плевели чрез използване на насекоми“.

В периода 01.03.2012 г. - 13.11.2015 г. е докторант във факултета по Агрономство, гори и околна среда на университета Аристотел, Солун, Гърция, където придобива ОНС „Доктор“ по професионално направление 6.2. Растителна защита, научна специалност „Растителна защита“ (ентомология). От 04.01.2010 г. до 14.06.2016 г. е асистент по дисциплината „Пчеларство“ към катедра „Ентомология“ на Аграрен университет- гр. Пловдив, където извежда упражнения със студенти от специалностите „Растителна защита“, „Екология и опазване на околната среда“, „Агролесовъдни системи и планинско земеделие“, „Лозаро-градинарство“, „Аграрно инженерство“, „Тропично и субтропично земеделие“, „Полевъдство“, „Зооинженерство“, „Растителна биология“, ОКС „Бакалавър“. От 2018 до 2019 г. е Инспектор в направление растениевъдство и пчеларство в Космосерт, гр. Атина, Гърция. В периода 04.02 - 07.12.2020 г. е асистент и гл. асистент по Растителна защита (ентомология) в Институт по розата и етеричномаслените култури - гр. Казанлък. От 07.12.2020 г. до сега е гл. асистент по Растителна защита (ентомология) в Институт по тютюна и тютюневите изделия с. Марково, гр. Пловдив. В конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“, обявен в Държавен вестник бр. брой 77/ 08.09.2023 г., като единствен кандидат участва гл. ас. д-р Жеко Радев Радев.

Подадените документи и материали, както и наукометричните показатели на гл. ас. д-р Жеко Радев Радев, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по област висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.2. Растителна защита, научна специалност „Растителна защита“ (ентомология) са изготвени съгласно изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, Правилника за развитието на академичния състав в Селскостопанска академия и отговарят на критериите на Селскостопанска академия за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Приложената справка показва, че гл. ас. д-р Жеко Радев Радев изцяло отговаря на минималните национални изисквания и тези на Селскостопанска академия за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Общо описание на представените материали

Гл. ас. д-р Жеко Радев Радев участва в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ по област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.2. Растителна защита, научна специалност „Растителна защита“ (ентомология) с 18 публикации. Научно-изследователската дейност на кандидата е насочена в областта на ентомологията и растителната защита, като най-голям брой публикации са свързани с растителната защита при тютюн – 15 броя.

За участие в конкурса за „доцент“ са представени общо 18 броя публикации. Отделно са представени 4 броя публикации свързани със защитата на дисертационния труд за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ и 3 броя с конкурс за заемане на академичната длъжност „главен асистент“. В конкурса за „доцент“ са представени 9 броя научни и научно-приложни трудове на български език и 9 броя на английски език. 17 броя от тях са публикувани в научни списания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни база данни с научна информация (Scopus и Web of Science) и 1 брой в национално списание. Четири броя от публикациите са в списание с Импакт Ранг (SJR) и 1 брой с Импакт Фактор (IF) и Импакт Ранг (SJR). 3 броя цитати са от научни публикации индексирани и реферирани в световноизвестни база данни с научна информация (Scopus и Web of Science), имащи Импакт Фактор (IF) и Импакт Ранг (SJR) и 1 брой цитат в монографичен труд на чуждестранен автор, индексирани и реферирани в световната база данни с научна информация (Scopus).

Общи: Импакт Ранг (SJR) на публикуваните статии - 0.844 и Импакт Фактор (IF) - 0.3; една от статиите е отпечатана в списание с квантил 3 - **Q3** и четири са с квантил 4 – **Q4**.

Общи: Импакт Ранг (SJR) от цитиранията - 2.024 и Импакт Фактор (IF) - 9.6; една от статиите е отпечатана в списание с квантил 1 – **Q1** и две са с квантил 2 – **Q2**.

Импакт Ранг (SJR) от публикации и цитирания е общо 2.868 и Импакт Фактор (IF) общо 9.9, а общият им сбор е 12.768.

Авторският дял в научните публикации за заемане на академичната длъжност „доцент“ са както следва: самостоятелни – 14 броя, водещ автор – 3 броя, шести автор – 1 брой.

Кандидатът е участвал в разработването на 2 научни проекта, финансирани от Селскостопанска академия. Участвал е в 6 научни форума единият, от който в чужбина. В периода 2010 - 2016 г. е извел 633 часа упражнения по дисциплината „Пчеларство“ със студенти от специалностите „Растителна защита“, „Екология и опазване на околната среда“, „Агроресовъдни системи и планинско земеделие“, „Лозаро-Градинарство“, „Аграрно инженерство“, „Тропично и субтропично земеделие“, „Полевъдство“, „Зооинженерство“, „Растителна биология“, „Растителни биотехнологии“, ОКС „Бакалавър“. Представени са 60 точки от цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световни бази данни с научна информация при изискуем минимум от 50 точки.

Основни направления в изследователската работа на кандидата и най-важните научни и научно-приложни приноси

В представената справка са открити 9 научни, научно-приложни и с методичен характер приноси както следва:

I. ПРИНОСИ С НАУЧЕН ХРАКТЕР

1. Изследвани са и установени в лабораторни условия инсектицидните активности на различни екстракти от растителен произход, като потенциални биоинсектициди срещу някои икономически важни неприятели по тютюна и друг представител на семейство Solanaceae и влиянието им върху полезната (индиферентна) ентомофауна. Използвани са етерични масла и настойка от зелената маса на растение от семейство Solanaceae. (№ В4.1, В4.2, В4.3, В4.4, В4.5, В4.7, В4.8, Г7.6)
2. Изследвано е поведението на прасковената листна въшка *Myzus persicae* Sulzer (Hemiptera; Aphididae) спрямо ориенталски и Виржиния тютюни (№ В4.9, Г7.3)
3. Изследвани са изкуствено създадени растителни пояси от различни тревни смеси около обработваема земя, предоставяйки хранителни ресурси, места за развитие, запазване и хибернация на насекомите, имайки за цел поддържане на биоразнообразието в Агроекосистема. (№ В4.6)
4. Извършени са проучвания за видовият състав на полезната ентомофауна в тютюневи насаждения. Установени са и определени най-разпространените хищници хранещи се с икономически важни неприятели по тютюна. Хищниците играят важна роля в естествената регулация на неприятелите. Този факт може да доведе до редуциране на степента на нападение от вредителите, а в последствие на икономическите загуби. (№ В4.10, Г7.1, Г7.2, Г7.4, и Г7.7)
5. Направен е анализ на основните насекомни неприятели от разред Lepidoptera при тютюн. (№ Г7.5)
6. Направено е експериментално дългогодишно проучване за използване на медоносните пчели от вида *Apis mellifera* L. за биологичен контрол срещу вредители по лавандула (*Lavandula officinalis* L.). (№ Г8.1)

II. ПРИНОСИ С МЕТОДИЧЕН ХАРАКТЕР

1. Извършено е изследване във връзка различното съотношение на разнообразни растителни видове при създадени растителни пояси от различни тревни смеси около обработваема земя, предоставяйки хранителни ресурси и места за развитие на ентомологични представители с цел поддържане на биоразнообразието. (№ В4.6)

III. ПРИНОСИ С НАУЧНО-ПРИЛОЖЕН ХРАКТЕР

1. Получените лабораторни резултати от тестваните екстракти биха могли да намерят потенциално приложение при разсадопроизводството и през вегетацията на различни растителни видове. (№ В4.1, В4.2, В4.3, В4.4, В4.5, В4.8, В4.9, Г7.6)
2. Провеждането на фитосанитарен мониторинг през вегетацията на растенията е препоръчителен. По този начин може да се отчете и анализира наличната ентомофауна, степента на нападение от неприятели, и какви мерки могат да се предприемат за опазване на селскостопанската продукция, за да се получат по-високи добиви. Мониторинга по отношение на хищниците може да лимитира броя на растително-защитните мероприятия. (№ В4.9, В4.10, Г7.1, Г7.2, Г7.3, Г7.4 и Г7.7)

Оценка на личния принос на кандидата

Личното участие на гл. ас. д-р Жеко Радев Радев в проведените научни и научно-приложни изследвания и представени научни трудове е безспорно.

Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки към представените материали.

Лични впечатления

Гл. ас. д-р Жеко Радев Радев е мотивиран и целенасочен изследовател, доказан експерт в областта на ентомологията.

Заклучение:

Във връзка с посоченото по-горе, предлагам гл. ас. д-р Жеко Радев Радев да бъде избран за „доцент“ по професионално направление 6.2. Растителна защита, научна специалност „Растителна защита“ (ентомология) към Институт по тютюна и тютюневите изделия, с. Марково, ССА.

Дата: 11.01.2024 г.

Член на НЖ:

.....
/доц. д-р Катя Тренчева/

OPINION

on the materials submitted for participation in a competition for the academic position of "associate professor", at the Institute of Tobacco and Tobacco Products, Markovo village, Academy of Agriculture by field of higher education 6. Agricultural sciences and veterinary medicine, professional direction 6.2. Plant protection, scientific specialty "Plant protection" (entomology), announced in the State Gazette number 77/09/08/2023.

Applicant for participation in the competition:

Ch. Assistant Dr. Zheko Radev Radev

Prepared the opinion:

Assoc. Prof. Dr. Katya Georgieva Trencheva - professional direction 6.2 "Plant protection", scientific specialty "Plant protection" (entomology) - University of Forestry, Faculty of Agronomy, member of the scientific jury appointed by Order of the Chairman of the SCA, Order No. RD05-193 /13.11.2023

Brief biographical data and general presentation of the procedure

Ch. Dr. Zheko Radev Radev completed his secondary education in 1998 at the Sergeant's Railway School in Gorna Oryahovitsa. In the period 1999 - 2007, he obtained a bachelor's degree from the Agricultural University - Plovdiv, majoring in "Plant Protection", in the Faculty of "Plant Protection and Agroecology". In 2011, he obtained a master's degree at the Faculty of "Plant Protection and Agroecology" of the Agrarian University - Plovdiv, with the thesis topic "Biological control of weeds using insects".

In the period 01.03.2012 - 13.11.2015, he was a doctoral student at the Faculty of Agronomy, Forestry and Environment of the Aristotle University, Thessaloniki, Greece, where he obtained the ONS "Doctor" in professional direction 6.2. Plant Protection, scientific specialty "Plant Protection" (Entomology). From 04.01.2010 to 14.06.2016, he was an assistant in the discipline "Beekeeping" at the Department of "Entomology" of the Agricultural University - Plovdiv, where he led exercises with students from the specialties "Plant Protection", "Ecology and Environmental Protection environment", "Agroforestry systems and mountain agriculture", "Viticulture and horticulture", "Agrarian engineering", "Tropical and subtropical agriculture", "Field breeding", "Zooengineering", "Plant biology", OKS "Bachelor". From 2018 to 2019, he was an Inspector in the field of plant breeding and beekeeping in Kosmosert, Athens, Greece. In the period 04.02 - 07.12.2020 he was an assistant and chief. Assistant Professor of Plant Protection (Entomology) at the Institute of Rose and Essential Oil Crops - Kazanlak. From 07.12.2020 until now, ch. Assistant Professor of Plant Protection (Entomology) at the Institute of Tobacco and Tobacco Products, Markovo, Plovdiv. In the competition for the academic position of "docent", announced in the State Gazette no. issue 77/ 08.09.2023, as the only candidate participated ch. Assistant Dr. Zheko Radev Radev.

The submitted documents and materials, as well as the scientometric indicators of ch. Dr. Zheko Radev Radev, assistant professor, presented for participation in a competition for the academic position of "associate professor" in the field of higher education 6. Agricultural sciences and veterinary medicine, professional direction 6.2. Plant protection, scientific specialty "Plant Protection" (Entomology) have been prepared in accordance with the requirements and the

Regulations for the development of the academic staff at the Academy of Agriculture and meet the criteria of the Academy of Agriculture for occupying the academic position of "associate professor". The attached reference shows that Ch. assistant professor Dr. Zheko Radev Radev fully meets the minimum national requirements and those of the Academy of Agriculture for holding the academic position "docent".

General description of the presented materials

Ch. assistant professor Dr. Zheko Radev Radev participated in the competition for the academic position of "associate professor" in the field of higher education 6. Agricultural sciences and veterinary medicine, professional direction 6.2. Plant Protection, scientific specialty "Plant Protection" (Entomology) with 18 publications. The scientific research activity of the candidate is directed in the field of entomology and plant protection, with the largest number of publications related to plant protection in tobacco - 15 publications. A total of 18 publications were submitted for participation in the competition for "docent". Separately, 4 publications related to the defense of the dissertation work for awarding the educational and scientific degree "Doctor" and 3 publications related to the competition for the academic position "chief assistant" are presented. In the competition for "associate professor", 9 scientific and scientific-applied papers in Bulgarian and 9 in English were presented. 17 of them have been published in scientific journals, which are referenced and indexed in world-famous databases with scientific information (Scopus and Web of Science) and 1 issue in a national journal. Four issues of the publications are in a journal with Impact Rank (SJR) and 1 issue with Impact Factor (IF) and Impact Rank (SJR). 3 citations are from scientific publications indexed and referenced in world-famous scientific information databases (Scopus and Web of Science), having Impact Factor (IF) and Impact Rank (SJR) and 1 citation in a monographic work of a foreign author, indexed and referenced in the world database of scientific information (Scopus).

General: Impact Rank (SJR) of published articles - 0.844 and Impact Factor (IF) - 0.3; one of the articles was published in a journal with quartile 3 - Q3 and four were with quartile 4 - Q4.

General: Impact Rank (SJR) of citations - 2.024 and Impact Factor (IF) - 9.6; one of the articles was published in a journal with quartile 1 - Q1 and two were with quartile 2 - Q2.

The Impact Rank (SJR) of publications and citations is a total of 2.868 and the Impact Factor (IF) is a total of 9.9, and their total sum is 12.768.

The author's share in the scientific publications for holding the academic position of "associate professor" are as follows: independent - 14 articles, leading author - 3 articles, sixth author - 1 article.

The candidate participated in the development of 2 scientific projects funded by the Agricultural Academy. He participated in 6 scientific forums, one of which abroad. In the period 2010 - 2016, he conducted 633 hours of exercises in the discipline "Beekeeping" with students from the specialties "Plant Protection", "Ecology and Environmental Protection", "Agroforestry Systems and Mountain Agriculture", "Vegetarian Gardening", "Agrarian Engineering", "Tropical and Subtropical Agriculture", "Agriculture", "Zooengineering", "Plant Biology", "Plant Biotechnologies", "Bachelor". 60 points are presented from citations in scientific publications, referenced and indexed in world databases with scientific information with a required minimum of 50 points.

Main directions in the candidate's research work and the most important scientific and scientific-applied contributions

In the presented report, 9 scientific, scientific-applied and methodical contributions are highlighted as follows:

I. CONTRIBUTIONS OF A SCIENTIFIC NATURE

1. The insecticidal activities of various extracts of plant origin, as potential bioinsecticides against some economically important enemies of tobacco and another representative of the Solanaceae family, and their influence on beneficial (indifferent) entomofauna were investigated and established in laboratory conditions. Essential oils and tincture from the green mass of a plant from the Solanaceae family were used. (No. B4.1, B4.2, B4.3, B4.4, B4.5, B4.7, B4.8, D7.6)
2. The behavior of the peach aphid *Myzus persicae* Sulzer (Hemiptera; Aphididae) was studied in relation to Oriental and Virginia tobaccos (No. B4.9, D7.3)
3. Artificially created plant belts of different grass mixtures around arable land have been studied, providing food resources, places for the development, preservation and hibernation of insects, with the aim of maintaining biodiversity in the Agroecosystem. (No. B4.6)
4. Studies were carried out on the species composition of the beneficial entomofauna in tobacco plantations. The most widespread predators feeding on economically important enemies of tobacco have been identified. Predators play an important role in the natural regulation of enemies. This fact can lead to a reduction in the degree of attack by pests, and subsequently in economic losses. (No. B4.10, D7.1, D7.2, D7.4, and D7.7)
5. An analysis was made of the main insect enemies of the order Lepidoptera in tobacco. (No. D7.5)
6. An experimental long-term study was carried out on the use of honeybees of the species *Apis mellifera* L. for biological control against pests of lavender (*Lavandula officinalis* L.). (No. D8.1)

II. METHODOLOGICAL CONTRIBUTIONS

1. A study was carried out in relation to the different ratio of various plant species when creating plant belts of different grass mixtures around cultivated land, providing food resources and places for the development of entomological representatives in order to maintain biodiversity. (No. B4.6)

III. CONTRIBUTIONS OF A SCIENTIFIC AND APPLIED NATURE

1. The obtained laboratory results of the tested extracts could find potential application in seedling production and during the vegetation of different plant species. (No. B4.1, B4.2, B4.3, B4.4, B4.5, B4.8, B4.9, D7.6)
2. Phytosanitary monitoring during the vegetation period is recommended. In this way, the available entomofauna, the degree of attack by enemies, and what measures can be taken to protect the agricultural production to obtain higher yields can be reported and analyzed. Predator monitoring can limit the number of plant protection measures. (No. B4.9, B4.10, D7.1, D7.2, D7.3, D7.4 and D7.7)

Evaluation of the candidate's personal contribution

The personal participation of Ch. assistant professor Dr. Zheko Radev Radev in the conducted scientific and scientific-applied studies and presented scientific works is indisputable.

Critical notes and recommendations

I have no critical remarks about the materials presented.

Personal impressions

Ch. assistant professor Dr. Zheko Radev Radev is a motivated and goal-oriented researcher, a proven expert in the field of entomology.

Conclusion:

In connection with the above, I propose Ch. assistant professor Dr. Zheko Radev Radev to be elected as an "associate professor" in professional field 6.2. Plant protection, scientific specialty "Plant protection" (entomology) at the Institute of Tobacco and Tobacco Products, Markovo village, Academy of Agriculture.

Date: 11.01.2024

/ Assoc. prof. Dr. Katya Trencheva/